

Remissyttrande: SOU 2025:24 – Publiken i fokus – reformer för ett starkare filmland

Till: Kulturdepartementet

Remissinstans: Mediavision

Diarienummer: Ku2025/00320

Datum: [2025-06-26]

Inledning

Mediavision är ett oberoende analys- och konsultföretag med lång erfarenhet av att följa utvecklingen inom film, tv och streaming i Sverige och Norden. Vår verksamhet är datadriven och bygger på djup insikt i mediekonsumtion och hur olika affärsmodeller och teknikförändringar påverkar marknaden och dess aktörer. Vi arbetar nära både innehållsleverantörer, distributörer och beslutsfattare. Vår uppfattning är att intentionen med SOU 2025:24, att se över finansieringen av svensk audiovisuell produktion, är välkommen och i huvudsak positiv.

Detta remissvar är avgränsat till avsnitt *11.5 Medfinansieringsavgift för strömningstjänster* och fokuserar enbart på det nuvarande förslaget utan hänsyn till alternativa finansieringsmodeller eller hur medlen allokeras/hanteras.

Förslaget är att strömningstjänster ska bidra med 1,5 % av sin bruttointäkt i Sverige till en gemensam filmfond. Utredningens förslag är att utgå från bruttointäkt och att inte exkludera exempelvis sportprogram. Detta i syfte att skapa en enkel ordning med låg grad (och kostnad) av administration. Vi förutsätter att avsikten är att förslaget ska vara rättvist, det vill säga att alla aktörer ska verka under samma regler. Mediavision vill påpeka att detta sannolikt kommer att vara en utmaning i föreslagen utformning då delar av förslaget i stället riskerar att snedvrida konkurrensen. I följande lyfts de huvudsakliga risker som Mediavision ser i avsnitt 11.5.

1. Risk för minskad efterfrågan om konsumenten får stå för avgiften

Att belägga marknadens aktörer med en avgift motsvarande 1,5 % av deras bruttointäkter i Sverige innebär en risk att kostnaden i slutändan överförs till konsumenten. Prishöjningar som inte motsvaras av förbättringar i produkt eller utbud riskerar att dämpa efterfrågan, vilket skulle få negativa konsekvenser på marknaden som helhet och följaktligen i förlängningen även på utbudet av svenskt innehåll.

2. Risk med omsättningsbaserad (topline) redovisning

För att en medfinansieringsmodell ska vara fungerande, rättvis och rättssäker anser Mediavision att det krävs en utformning som tar hänsyn till marknadens tekniska och affärsmässiga komplexitet och som säkerställer legitimitet, transparens och likabehandling - oavsett teknisk distribution, intäktsmodell eller aktörsstruktur. Såväl omsättning som produktionsinvesteringar måste definieras, redovisas och verifieras på ett objektiva och transparent sätt. För den kontrollerande instansen kommer att krävas både bredd och djup avseende branschspecifik

kompetens samt tillgång till aktörsspecifika data i flera led, vilket inte är i linje med intentionen att skapa en enkel ordning med låg grad av administration.

Det svenska strömningslandskapet är idag i internationell jämförelse ett av de mest utvecklade. Dessutom går utvecklingen mycket fort och marknaden präglas av stor variation och komplexitet. Multinationella aktörer med intäkter och kostnader på flera marknader är i regel inte transparenta med landspecifika data. Intäktsmodellerna blir allt fler och marknadens samlade intäkter alltmer fragmenterade mellan konsument-, distributions- och annonsintäkter. För en och samma strömningstjänst härrör intäkterna allt oftare från flera affärsmodeller, som kan vara sammanlänkade via tredje part.

3. Risk med hanteringen av sportinnehåll

Utredningen föreslår att avgiften ska beräknas på respektive strömningstjänsts totala omsättning i Sverige, utan att exkludera vissa typer av innehåll såsom sport. Vi förstår syftet att skapa ett enhetligt och administrativt hanterbart regelverk. Mediavision anser att det samtidigt finns skäl att påpeka sannolika konsekvenser, eftersom en analys av dessa saknas i nuvarande förslag.

Mediavision anser att den föreslagna modellen riskerar att missgynna de aktörer som i dag står för huvuddelen av investeringarna i sportinnehåll. Dessa aktörer är i dagsläget i huvudsak lokala. Utredningen öppnar inte för att investeringar i sportinnehåll ska kunna undantas från avgiftsgrundande intäkt, även om dessa investeringar ofta är betydande och tydligt riktade till den svenska publiken. Detta kan påverka möjligheten att investera i sport och sportproduktion på den svenska marknaden – med risk för minskad konkurrens om rättigheter och försämrat utbud. Det är värt att poängtera att just sport är ett innehållssegment som både driver användare och genererar betydande ekonomiska flöden, men som i denna modell behandlas som övrigt innehåll, utan erkännande av dess särdrag.

Vi delar inte utredningens implicita uppfattning att investeringar i sportinnehåll i någon större utsträckning tränger undan investeringar i film och serier. Vår marknadskunskap visar snarare att dessa segment fungerar enligt skilda finansiella logiker och produktionscykler.

Slutsats

Mediavision ser i huvudsak positivt på initiativet att se över stödet för svensk audiovisuell produktion – bättre anpassat för den ”nya” globala marknaden. Vi delar helt uppfattningen att ett sådant initiativ måste omfatta både inhemska och multinationella aktörer.

Nuvarande förslag riskerar att föra över kostnaderna på konsumenterna, med negativa konsekvenser på marknaden i sin helhet. Mediavision saknar en konsekvensanalys rörande detta.

Vi förstår intentionen bakom utredningens förenklade modell, men vi vill understryka att för att uppnå önskad effekt kommer det att ställas höga kunskapsrelaterade krav på de instanser som väntas hantera den data som strömningstjänsterna förväntas inrapportera. Detta i syfte att kunna säkerställa:

- Att rapporteringen av bruttointäkter och produktionsinvesteringar (i Sverige) är transparent, jämförbar och granskningsbar.
- Att alla intäktsmodeller omfattas och rapporteras likvärdigt från alla strömningstjänster, inklusive komplexa paketeringar via tredjepartsplattformar eller operatörsled.

Utöver detta efterfrågar Mediavision en konsekvensanalys av beslutet att inte särbehandla investeringar i sport på något sätt.

Utan dessa åtgärder riskerar förslaget att brista i legitimitet och möjligen påverka konkurrensbilden och i förlängningen svenska konsumenter negativt.